

Iz upravne prakse.

Posvetovanje o razpisu doplače nahajati se mora izrecno na dnevnem redu shoda rudarskih družabnikov.

Na dan 1. junija 1893. l. sklicalo je vodstvo rudarske družbe K. v Ljubljano vse družabnike na shod. Na dnevnem redu je bilo le: 1. poročilo ravnateljstva o pretečenem letu, 2. poročilo preglednega odseka, 3. predložitev delavnega načrta in sklepanje, 4. razni naveti. Med zborovanjem predlagal je eden izmed delničarjev, naj se razpiše na vsak kos (kuks) doplača 200 gld. Temu se je protivil družabnik N. v svojem imenu in v imenu nekaterih sodružabnikov, a brez uspeha, ker je večina glasovala za razpis. — N. in sodružabniki vložili so potem pritožbo do rudarskega glavarstva v Celovci, katero je pa pritožbo odbilo z odredbo z dne 18. julija 1893, št. 1896.

Razlogi.

Izpodbijani sklep shoda rudarskih družabnikov ne spada med zadeve, gledé katerih je treba za pravomočno obveljavo privoljenja rudarskega oblastva v smislu §-a 155. zak. z dne 23. maja 1854, št. 146. drž. zak. Po §-u 19. dne 21. aprila 1885, št. 1041 potrjenih pravil rudarske družbe K. ustanovilo se je vrh tega razsodišče za rešitev sporov, ki bi nastali mej rudarsko družbo in družabniki gledé iz le-teh pravil izhajajočih pravic in dolžnostij. S tem se je pa uprav nameravalo zaprečiti, da bi se delala krivica manjšini. Torej se napotijo pritoževalci na to določbo družbenih pravil. Vpoštevalo se je pa sledeče: Če tudi veleva § 8. pravil složno s §-om 150. obč. rud. zak., da se morajo navesti v pismenem povabilu na shod rudarskih družabnikov vsi predmeti, o katerih se bode najbrže razpravljalo, in se ni nahajalo posvetovanje o doplači za kose na dnevnem redu shoda dne 1. junija 1893. l., se vendar ne more reči, da je bilo posvetovanje in sklepanje o tem predmetu izključeno. Izpis doplač je namreč uprav jedno tistih pripomočkov, s katerimi se priskrbe potrebna sredstva za nadaljevanje podjetja, ter more povsem naravno izhajati iz posvetovanja jedne v dnevnem redu navedenih toček. Bila bi gola formalnost, če se bi hotelo zabraniti shodu rudarskih družabnikov sklepati o nasvetu gledé za izvršitev delavnega načrta potrebnih doplač, ker se ne nahaja ta točka

izrecno na shodnem programu. Shod je bil pravilno sklican in sklepčen. Torej je bilo povsem v njegovem samostalnem delokrogu, da se je posvetoval in sklepal o formalno stavljenem nasvetu, razpisati doplačo za vsak kos. Za razpis bila je večina. Rudarsko oblastvo nima torej povoda smatrati sklep storjenim proti pravilom društva ali pa proti določbam XVI. poglavja obč. rud. zak. ter posredovati v smislu §-a 149. l. c. — Da se bi pa ustavil sklep shoda ne dovolijo niti rud. zakon niti društvena pravila.

Vsled rekurza udeležencev razveljavilo je poljedelsko ministerstvo to odločbo z ukazom z dne 18. oktobra 1893, št. 16461./1574 ter odločilo, da je navedeni sklep družbenega shoda neveljaven.

Razlogi.

Rudarsko glavarstvo napotilo je v svoji rešitvi pritoževalce na razsodišče, katero je določeno v §-u 19. družbenih pravil, vendar pa razsodilo meritorno o pritožbi, ter tako prišlo v protislovje, ker mora vendar za meritorno rešitev biti pristojno ali rudarsko oblastvo ali pa razsodišče. — Tu pa sploh ne gre za spor mej rudarsko družbo in posameznimi rudarskimi družabniki v smislu §-a 19. pravil, ker more tak spor na vsak način samo nastati o pravomočnem sklepu, temveč gre le za to, se je-li vršil pravilno sklep, na podlagi katerega bode šele nastala v pravilih omenjena dolžnost. — Za rešitev te zadeve pa ni pristojno razsodišče, temveč v smislu rud. zakona le rudarsko kot nadzorovalno oblastvo. — Kar se pa tiče meritornega vprašanja, se mora poudarjati, da se ne more uvrstiti nasvet gledé doplače z ozirom na njegovo važnost pod nobeno navedenih točerk dnevnega reda. Torej je sklep nepravilen in neveljaven v smislu §-a 150. obč. rud. zak. in §-a 8. družbenih pravil in za družabnike brez vsacega pravnega pomena. —

Dr. S.

Književna poročila.

Mjesečnik pravnčkoga društva u Zagrebu prinaša v br. 10. za mesec oktober sledeči razpravi: Za tabularnu dosjelost ne treba fizičnog posjeda. Napisao dr. J. Bužić. — Ograničenje osobne slobode po kaznenom postupniku od 17. svibnja 1875. osobitim obzirom na predizvide i iztrgu. Piše Franjo Haladi. Svršetak.